

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popolne izjemne nedelje in praznika. // Inzerati do 80 petih vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3. Večji inzerati peti vrsto Din 4.-, Popust po dogovoru, inzerati davok posebej. // Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knjižarna ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Groska trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65 // podružnica uprave, Kocanova ul. 2, telefon št. 190 // ISENIČE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKI GRADEC, Slovnikova trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.354.

Spor med Finsko in Rusijo:

Ostri sovjetski napadi na Finsko

Medtem ko finski uradni krogi trdijo, da žele sporazum z Rusijo in da so pogajanja le prekinjena, pravijo v Moskvi, da to ni res, in valijo vso krivdo na angleško diplomacijo

Pariz, 16. nov. s. Dr. Paasilivi je izjavil novinarjem, da rusko-finske razgovore ni treba smatrati za prekinjene. Finska je vedno pokazala dobro voljo, toda v nekaterih točkah so se v teku pogajanj pojavile važne razlike in misljenja. Finska pa ni hotela, da bi bila rešena samo gotova vprašanja, druga pa bi ostala odprta. Da bi Rusija mogla izvajati nad Finsko gospodarski pritisk, ni verjetno, ker znaša finski izvoz v Rusijo samo 1.2% celotnega finskega izvoza.

Moskva, 16. nov. mp. Agencija Tas poroča iz Helsinkov: Te dni je finska policija izvršila preiskavo v uredništvu dnevnika »Seutu« ter je zaplenila več rokopisov in notic, ki so se zavzemali za prijateljsko sodelovanje med Finsko in Rusijo. V postopanju finskih oblasti odseva suralijiva igra angleškega imperializma. Ta korak finskih oblasti je bil ponovno potrđil protivsovjetsko politiko Finske.

Finska sistematično in z gotovim namenom goji mržnjo proti sovjetom in žali sovjetske funkcije. V finski vojski sistematično goje sovražnost do »Moskovitov«, češ da nameravajo Finsko podjarmiti. Finska je pri tem popolnoma pozabila, da je bila z okto-brsko revolucijo tudi ona osvobojena izpod jarma carske Rusije. Na finskem nečesto videti nobene razlike med carsko in sovjetsko Rusijo in predvajajo filme, ki kažejo grozodejstva Čeke. Vse to je načrtna gonja proti Rusiji, ki jo že 20 let podpira Anglija. Anglija tudi že 20 let vodi s Finsko trgovino, ki ji ne prinaša nobenega dobička, pač pa visoko zgubo. Angliji pri tem tudi ne gre za dobiček, temveč hoče samo preprečiti, da bi se med Finsko in Rusijo ne razvili normalni trgovinski odnosi. Agencija Tas pravi na koncu svojega poročila, da je vzroke v prekinjeni pogajanju

med Finsko in Rusijo iskati v Angliji. Angleška diplomacija hoče pripraviti finski delegaciji časten umik z izjavami, ki kažejo na to, da je samo Rusija kriva, da so se pogajanja prekinila, ker je stavila nemogoče zahteve. Včerajšnji finski listi izražajo dvom, da bi se začela nova pogajanja, uradno pa finska vlada izjavlja, da so bila pogajanja samo mimogrede prekinjena. Vse te besede, pravi agencija Tas, so samo prozoren maneuver, kajti povsem očitno je, da uradna Finska neče prijateljskih odnosov z Rusijo in da bo nadaljevala protivsovjetsko politiko.

Obmejni incidenti

Helsinki, 16. nov. z Veliko pozornost je vzbudilo v tukajšnjih krogih, da je ruski poslanik v Helsinkih, ki je sodeloval pri zadnjih rusko-finskih pogajanjih, sedaj ostal v Moskvi.

Medtem uradni krogi potrjujejo, da je prišlo na rusko-finski meji že do več incidentov na morju in v zraku. Podrobnosti o njih pa nečemo objaviti. Priznavajo le, da je šlo za incidente, ki so se pripetili sprico ruskega vojaškega pritiska na Finsko za časa pogajanj v Krimlju.

Finski demanti

Berlin, 16. nov. mp. DNB poroča iz Helsinkov: Finska uradna agencija demantira, da bi bili nad finskih ozemljem pri Viborgu sestreljeni dve sovjetski letali od finskega protiletalskega topništva. Agencija poudarja, da ni bilo v poslednjem času nobenih vestí o kaki aktivnosti ruskih čet in da že nekaj dni ni bilo videti nobenih sovjetskih letal. Nasprotne vestí, ki so jih objavili neki angleški in ameriški listi so neresnične.

V pričakovanju nemškega odgovora

V Haagu in Bruslju proučujejo nemški odgovor, ki bo po belgijskih vesteh še danes objavljen

Haag, 16. nov. i. Uradno poročajo, da je holandska vlada po nemškem odgovoru, ki ga je v imenu kancelarja Hitlerja včeraj sporočil zunanji minister Ribbentrop, takoj proučila položaj in nato spila v zvezo z Brusljem.

London, 16. nov. s. V holandskih in belgijskih vladnih krogih izjavljajo, da se bosta Holandska in Belgija kljub negativnemu nemškemu odgovoru na njuno posredovalno akcijo za mir posvetovali o možnosti novih poskusov za spravo vojujočih se držav.

Amsterdam, 16. nov. AA. (Stefani) V zvezi z nemškim odgovorom na belgijsko-holandsko posredovanje je tu in v Haagu izšlo sporočilo, da bo ta dokument objavljen najpozneje v 3 dneh. Holandski listi se temu čudijo, ker takšen postopek ni običajen.

Bruselj, 16. nov. AA. (Stefani): Nemški odgovor na belgijsko-holandsko posredovanje bo najbrže objavljen danes dopoldne.

Francoska kritika

Pariz, 16. nov. i. Današnji francoski listi ostro reagirajo proti Nemčiji zaradi odklonitve holandsko-belgijskega predloga, češ da po omalovažujočem angleškem in francoskem odgovoru na mirovna prizadevanja zadeva nima smisla in je brezpredmetna. Listi naglašajo, da skuša zdaj Nemčija po stari metodi zvrniti vso krivdo za propast te akcije spet na Anglijo in Francijo.

Dejstvo je, da sta na mirovno gesto belgijskega kralja in holandskega kralja, tako odzvala angleški kralj in predsednik francoske republike osebno. domim je Hitler obema suverenoma odgo-

voril po svojem zunanjem ministru in to dosti kasneje nego angleški kralj in predsednik francoske republike. Nemci se tudi izgovarjajo, da je mirovni apel prišel mnogo prepozno resnica pa je, da Nemčiji nikakor ni bil po volji in da ga takoj od začetka ni resno upoštevala.

Pariz, 16. nov. s. Po informacijah tukajšnjih diplomatskih krogov je bil istimen odgovor, ki ga je včeraj dal nemški zunanji minister Ribbentrop belgijskemu in holandskemu poslaniku, poslan med tem tudi pismeno belgijski in holandski vladi. Ta odgovor pa še ne predstavlja uradnega nemškega odgovora na belgijsko-holandsko mirovno pobudo, temveč pričakujejo tega šele v dveh ali treh dneh. Tudi nemški uradni odgovor bo vsekakor negativen.

Na drugi strani smatrajo uradni holandski krogi po poročilih iz Haaga da bo prhodnje dni samo še kancelar Hitler osebno odzvali pismeno kraljici Viljemini in kralju Leonoldu da pa njegova odgovora sploh ne bosta objavljena.

Angleško naziranje

London, 16. nov. s. V angleških krogih poudarjajo, da je Nemčija holandski in belgijski vladi izročila na njuno posredovalno akcijo za mir v »protju z mednarodnimi običaji samo istemen odgovor mesto pismenege. To je tembolj čudno, ker sta začetnika posredovalne akcije suverena Belgije in Holandske. Nadanje mislijo, da je Nemčija s svojim odgovorom Holandski in Belgiji zato tako dolgo odlašala, da je morla angleški in francoski odgovor vzeti kot povod za svojo odklonitev belgijsko-holandskega predloga.

Italijanski načrti na Balkanu in ruska politika

Pomen novih italijanskih gospodarskih pogodb z Jugoslavijo in Bolgarijo - V Moskvi trdijo, da po njih zaslugi ne bo vojne na Balkanu

Rim, 16. nov. i. Vest londonskega »Daily Maila«, da Italija pripravlja zaključitev novega pakta z Jugoslavijo in Bolgarijo, italijanski tisk beleži brez komentarja, nasprotno pa naglašja, da se interesi zapadnih sil za akcijo na Balkanu in za Podunavje, katere cilj je konsolidiranje situacije in učvrstitve miru, ne morejo podvreči kritiki, kolikor bi zapadne sile odstople od vsake iniciative, da bi to akcijo hotela izkoristiti za njih čljje, ker se ti cilji v nobenem primeru ne bi mogli prilagoditi potrebam miru.

»Relazioni Internazionali« naglašja, da so prijateljski odnosi Italije z Jugoslavijo in Bolgarijo utrjeni z novimi gospodarskimi sporazumi, a hkrati je Italija tudi poglabila prijateljsko sodelovanje z Jugoslavijo in si zagovarjala koristno sodelovanje z Grško.

Članek tudi naglašja da je konstruktivno delo Italije na Balkanu in Podunavju naletelo na razne pohvale, vendar gre Italija molče mimo tega ker prihajajo te pohvale od strani ki daje italijanski akciji dolmačenja, odgovarjajoča njihovim interesom.

Angleška in francoska propaganda si prizadeva, da bi pridobila na svojo stran prebivalstvo nevtralnih držav. Zedinjene države smatrajo položaj v Nizozemski in Belgiji za toliko resen, da so pozvale vse svoje državljane naj nemudoma zapuste Belgijo in Nizozemsko.

S pomočjo pakta s Turčijo si hoče Anglija zagotoviti prosto pot skozi Dardanele, obenem pa skuša s pomočjo in posredovanjem Turčije ustvariti blok balkanskih držav, ki bi simpatiziral z Anglijo. Diplomatska prizadevanja Anglije streme za tem, da bi dobila za svojo politiko na Balkanu nova oporišča. Ruska politika na Balkanu je velika ovira angleškimi prizadevanjem. Rusija bo zastavila ves svoj vpliv, da se vojna vžira ne bo razširila tudi na Balkan.

Bukarešta, 16. nov. AA. (Reuter.) Izvedlo se je, da bo britanska trgovinska mislja v kratkem prispela v Sofijo, da se pogovori zastran nakupa nekaterih vrst živeža.

Rusija pogajanja z Turčijo

London, 16. nov. AA. (Reuter.) Carigrski dopisnik »Daily Herald« trdi, da je Sovjetska Rusija predlagala Turčiji, naj se nadaljujejo razgovori, pretrgani

pred nekaj tedni Sovjetski poslanik Terentijev je turški vladi formalno predlagal naj imenuje svoje delegate za nadaljevanje razgovorov. Dodal je, da je Sovjetska Rusija pripravljena podpisati pakt s Turčijo v tisti obliki, v kateri je bil v

začetku razgovorov predlagan, če je Turčija voljna pristati na nekatere zahteve Molotova glede ankarskega pakta. Dopisnik lista trdi, da je turška vlada odgovorila, da se mora popreti posvetovati z Londonom in Parizom.

Veliko premikanje nemških čet

Neutrlni opazovalci napovedujejo nemški napad - Holandska poplavlja dalje

London, 16. nov. mp. Dopisnik listov nevtralnih držav poročajo iz Berlina, da je bil v Nemčiji v poslednjih dneh znatno omejen osebni železniški promet. Opažajo se veliki pokreti nemških čet z zapadne fronte proti jugovzhodu Nemčije. Neutrlni dopisniki poročajo, da se razširjajo vestí, da pripravlja Nemčija glavni napad na zapadu. Ta napad naj bi se izvršil okoli 20. novembra in naj bi v prvi vrsti veljal Angliji. Poslednje dni so bili številni letalski oddelki premešeni iz notranjosti države v smeri proti Severnemu morju.

London, 16. nov. k. Vojaški ataše pri nemškem konzulatu v Budimpešti general von Wrede je bil nenadoma odpoklican v nemški generalni štab. Dopisnik londonskega lista »Daily Express« v Budimpešti je izvedel da je bil general von Wrede član nemškega generalnega štaba med svetovno vojno in da ga je sam Hitler po-

klical v Nemčijo ter ga dočeli nemškemu generalnemu štabu na zapadni fronti, ker je generalovo sodelovanje potrebno.

Haag, 16. nov. i. Holandska še vedno poplavlja po določenem načrtu razne svoje pokrajine. Vsi ti ukrepi so varnostnega značaja. Na drugi strani pa je javnost pomirila vest, da je kanal Euden, ki je bil zaprt za vso plovo, zopet odprt.

Bruselj, 16. nov. i. List »Vingtieme Slec« prinaša podrobnosti o veliki tihotapski aferi holandskih uniform v Nemčijo. Dodaj je policija zaplenila 5.000 uniform. V tihotapsko afero je zanetih mnogo oficirjev, ni pa znano, če pripadajo orožništvu ali armadi. Vsega skupaj je bilo aretiranih 50 oficirjev.

Francosko vojno poročilo

Pariz, 16. nov. s. Jutrnanj 147. francoski vojni komunikacije pravi: Nobenih omebe vrednih novic z zapadne fronte v teku noči.

Vojna na morju

Razmerje med angleško in nemško vojno mornarico - Angleški potopili nemški parnik - Zvižaja angleško trgovske ladje

London, 16. nov. s. Ena najbolj znanih knjig o vojnih mornaricah na svetu, »James Fightingships«, ki je danes izšla v novi izdaji, navaja sledeče primerjalne podatke med angleško in nemško vojno mornarico:

Anglija razpolaga s 14 velikimi vojnimi ladjami, Nemčija s 5; Anglija ima 5 nosilcev letal, Nemčija nobenega. Glede težkih križark je razmerje 15:2 v korist Anglije. Drugih križark ima Anglija 43, Nemčija pa 6, rušičev Anglija 179, Nemčija 22. Nemčija prekaša Anglijo samo v podmornicah, ki jih ima 65 napram 57 angleškim, ter v torpedovkah.

London, 16. nov. s. Minister za blokado Cross je izjavil včeraj, da so angleške kontrolne postaje za vojno tihotapstvo v preteklem tednu zadržale za pregled 108 ladij. Od prej pa jih je bilo v pregledu še 86. Kontrolne postaje so v preteklem tednu popolnoma zaplenile tovor dveh ladij, deloma pa tovore 43 ladij. 88 ladij je bilo popolnoma izpuščenih.

London, 16. nov. i. Admiralteta javlja, da je angleška mornarica zaplenila 1000-tonski nemški parnik »Leandere«, ki se je ob začetku vojne zatekel v špansko pristanišče Vigo, te dni pa je luko zapustil in se hotel vrniti v Nemčijo. Zapazila ga je angleška križarka in ga nato ovedla v angleške vode.

New York, 16. nov. mp. Neka oborožena angleška trgovska ladja je priplula v newyorški pristanišče in je imela velike težave s pristaniškimi oblastmi, ki so ugotovile, da je ladja obarvana drugače, kot je navedeno v ladjiških spish. Poveljnik ladje je izjavil, da so ladjo prebarvali na visokem morju, da bi na ta način izvalili sovražno podmornico, da bi se dvignila na površje in se preprečila o pripadnosti. Ko bi bila podmornica na površju, bi jo lahko

z ladje obstreljevali. Kapitan je pripomnil, da se je to sredstvo z uspehom uveljavilo že v svetovni vojni.

Aretacije v švici in na Madžarskem

Pariz, 16. nov. mp. Svočnji »Tempec« poroča iz Curia, da so švicarske oblasti aretirale 10 oseb, ki so delovale na to, da bi v švici prišel na krmilo režim v duhu nacionalnega socializma. Mnoge visoke osebnosti so prejele letake s tujo propagando. Vlada je z energičnimi ukrepi propagando zatrla.

Budimpešta, 16. nov. mp. Vođa nacionalnih socialistov na Madžarskem, baron Kemény, je bil zaradi nacistične propagande obojen na 7 mesecev zapora.

Indski parlament poljskemu prezidentu

Pariz, 16. nov. j. Agencija Pat poroča: Parlament britanske Indije je poslal predsedniku poljske republike Rakicjeviču listino, v kateri mu izraža globoko priznanje za junaški boj poljskega naroda. V poslanici zagotavljajo postanci britske Indije, da bo ves indski narod neuklonljivo ostal na strani poljskega naroda in njegovih zaveznikov do končne zmage.

Iz notranje politike

SOKOLSKI DOMOVI NA HRVATSKEM

Neke novine v banovini Hrvatski so kakor po programu začele goniti zoper sokolske domove, pise splitski »Narodni list« ter nadaljuje:

Ne zaradi njih — ker je zadeva po zakonu čista in jasna — temveč zaradi prijateljev in čitateljev »Narodnega lista«, ki so več ali manj skupno z redakcijo v vrstah jugoslovenskih Sokolov, pišemo o tem.

Z gotove strani se je začelo vprašanje, kdo ima po zakonu pravico do sokolskih domov. V prvih trenutkih se je zgdilo, da so se neodgovorni faktorji celo polastili nekkih sokolskih domov. Treba je priznati, da je g. ban s svojim odlokom udaril po prstih te nepopolicane kršitelje zakona in lastniške pravice.

Sokolski domovi, v kolikor so zgrajeni pred vojno, so ostali v rokah istih družtev, ki so jih sezidala. Ta društva so s soglasno voljo svojega članstva samo sprejela svoje ime v Jugoslovenski Sokol. S tem se lastniška pravica dotičnega društva ni prav nič zmanjšala, zato je vsaka zahteva po »vrnitvi« sokolskih družtev in telovadnic v reke institucij, ki sploh ne obstojajo, samo prazno mlatenje slame.

Društva, ki so zgradila svoje domove po vojni, so jih gradila kot Jugoslovenski Sokoli in člani Jugoslovenske sokolske zveze, oziroma Zveze Sokola kraljevine Jugoslavije. Zato je vsako vzemirjenje in kakršnikoli protesti odveč. Sokolski domovi in telovadnice ostanje še nadejajo lastništvo sokolskih družtev, katerih last so sedaj in ni predpisa, ki bi jim mogel to osporovati.

Jugosloveni banovine Hrvatske, Hrvati in Srbi naj nadaljujejo svoje sokolske in nacionalno delo ter naj se niti malo ne zanimajo za pisanje tiska, ki je v tem slučaju neodgovoren. Sokolski domovi in telovadnice ostanje tudi nadalje nepremagljive trdnjave jugoslovenstva in praktičnega sodelovanja Hrvatov in Srbov v banovini Hrvatski.

SARAJEVSKA SRBSKE ORGANIZACIJE PROTI AVTONOMLI BOSNE

V Sarajevu je bila konferenca vseh srbskih organizacij — štirinajst po številu — ki so sprejele naslednjo resolucijo: Predstavniki vseh srbskih in nacionalnih društev ter ustanov smatrajo ob priliki nekkih službenih in zasebnih deklaracij, ki so vrgle v javnost misel o avtonomiji Bosne in Hercegovine, za svoje dolžnost podati tole svečano izjavo:

Na namero, da se pri novi državni preureditvi poleg banovin Srbije, Hrvatske in Slovenije ustvari iz Bosne in Hercegovine posebna četrtá banovina, bodo vsi Srbi Bosne in Hercegovine odzvali s odkločnim in brezpogojnim »Ne«. Vsak poskus ureditve te namere bo zadel na najodločnejši odmor bosensko-hercegovinskih Srbov, v katerih edinstvo ne sme nihče niti za trenutno dvomiti v borbi, ki bi jim bila vsiljena.

Predstavniki sarajevskih srbskih društev in ustanov hratijo samo po najbrž patriotski dolžnosti zaobjubljeno misel bosensko-hercegovinskih Srbov, da Drina ne more biti meja med Bosno in Srbijo in čuvajo dragocene pridobitve stoletnih borb, v katerih so bosensko-hercegovinski Srbi častno sodelovali celo z življenjem svojih najboljših sinov, ki so padli za ustvaritev te misli.

ZOPER NADALJNJE RAZKOSAVANJE DRŽAVE

Tudi v Banjaluki so se sestali predstavniki srbskih nacionalnih društev, ki so sprejeli sledečo resolucijo:

G. dr. Džafer Kulenović javno zahteva, da se ustvari bosensko-hercegovinska banovina kot četrtá federativna edinca z mejami na Drini. Če se pa ta banovina ne ustvari, potem dvomi o bodočnosti države. Na ta javni poziv predstavniki srbskih in splošno narodnih društev ter ustanov v Banjaluki odgovarjajo z največjim protestom in zavračajo njegove predloge.

Vprašanje meje na Drini je za nas bosno veljavno rešeno l. 1918. in nihče je ne more več postaviti. Smo odločno zoper nadaljnje razkosavanje države, zoper ustanovitev bosensko-hercegovinske banovine in kakršnikoli obliki. S čenitljivo ali priključitvijo vrbaske banovine Sarajevu ali Zagrebu bi bili težko prizadeti interesi njene prebivalstva, država pa bi bila oslabiljena.

Resolucija se konča s pozivom na vse javne delavce, vsa društva in na vse politične, kulturne in gospodarske ustanove v vrbaski banovini, da se odločno izjavijo za sedanjega narodno-ohranil. ki fell ostati trajno zvezani s Sumarijo v nespremenljivi sodelovanju z Beogradom brez vsakega posredovanja.

GLAVNI ODBOR SOCIALISTIČNE STRANKE

Včeraj sta se konstituirala glavni odbor socialistične stranke in njen pokrajinski odbor za Srbijo. V glavnem odboru so kot predsednik dr. Zivko Tolstovič iz Beograda, med člani pa poleg drugih novinar Viktor Eržen iz Maribora, bivši poslanec Josip Petecan iz Maribora, odvetnik dr. Celestin Jelenc iz Ljubljane, zasebnik uradnik Alojzij Sedeš iz Ljubljane in Šupan Klenovšek iz Trbovelj. Predsednik pokrajinskega odbora za Srbijo je Milorad Velik.

Posledice monakovskega atentata

Zločince ličejo povsod — številne aretacije

Bern, 16. nov. AA. (Stefani). Nemški emigrant Otto Strasser, ki se je mudil v Curihi, je naglo zapustil Švic in se odpeljal na Anglijo. Njegov nepričakovani odhod spravlja v zvezo z glasovi, da je bil zapleten v monakovski atentat.

Poziv dunajske policijske oblasti

Dunaj, 16. nov. mp. Dunajski radio je opolnoči razglasil naslednji poziv policijske oblasti:

15. novembra ob 19.20 je nekdo kriminalni organ ustavil na kolodvoru dva moška, ki sta se pripeljala z vlakom, ki vozi na prog. St. Pölten—Dunaj. Eden izmed obeh, ki je bil star 20 do 30 let, visok 180 cm, upadlih lic, vitke postave, bledega obraza, plavih las in oblečen v raglan, je na kriminalnega organa oddal tri strele iz revolverja, nakar je pobežnil v smer: proti Hütteldorferstrasse. Na begu mu je sledil njegov spremljevalec, ki je majhne postave in oblečen v temen suknjič. Z navedenima je bežal tudi neki tretji moški, visok okoli 175 cm, star približno 30 let in menda oblečen v usnjati suknjič. Bil je razglavljen. Vsi trije so izginili.

Nove aretacije

London, 16. nov. j. Reuter poroča iz Kodanja, da je bil aretiran general Blom-

berg, bivši vrhovni poveljnik nemške armade. Kakor znano, je bil Blomberg pred dvema leti na lastno prošnjo upokojen in se je poslednjem mnogo zadrževal v inozemstvu, kjer je bil zmerom v temnih stikih z emisarji nacionalno socialistične stranke v Nemčiji. Hkrati z Blombergom je bilo aretiranih tudi več uglednih osebnosti iz nacističnih krogov.

Kaj je s člani bivše dinastije?

London, 16. nov. k. Iz Kodanja je sporočil dopisnik londonskega lista »People«, da je izginil najstarejši sin bivšega nemškega cesarja Viljema prestolonaslednik Friderik Viljem. Iz nekkih virov se je izvedelo, da je dobil prestolonaslednik ukaz, da ne sme zapustiti svoje hiše v Potsdamu. Tak ukaz je prestolonaslednik dobil po monarhističnih demonstracijah, ki so se vršile pred njegovo rezidenco v Potsdamu. Nič se ne ve tudi o usodi princa Avgusta, ki je bil zelo popularen. V nacističnih krogih je krožila vest, da je bil atentat v Monakovem delo bavarskih monarhistov. Bavarski prestolonaslednik je dobil ukaz, da ne sme zapustiti svoje hiše.

Hitlerjev osebni vlak

Berlin, 16. nov. mp. Berlinski dopisniki nizozemskih listov poročajo, da nameščajo na Hitlerjev osebni vlak 2 protiletalska topova in 12 strojnic. Ena izmed strojnic je pritrjena na lokomotivo.

Važni predlogi svetnikov Zbornice za TOI

Enajst predlogov, ki opozarjajo na najbolj pereča vprašanja našega gospodarstva

Ljubljana, 16. novembra
Po sprejetju novega proračuna na večerajšnji plenarni seji Zbornice za TOI je referiral tajnik dr. Josip Pretnar o vprašanju izpopolnitve strokovnega nadaljevalnega šolstva. Referent je predlagal sledeče ukrepe:

1. Mojstri naj bi sprejemali v uk načelno take vajence, ki so res uspešno dokončali ljudsko šolo in po možnosti še kakšen razred meščanske ali srednje šole.
2. Učni načrt naj se izdatnje prilagodi praktičnim potrebam obrta. Tvarina naj obsega samo ono, kar je vajencu potrebno, da obvlada ono, kar se pri teoretičnem delu izpita zahteva pri pomošniških izpitih in da dobi vajenec nadaljnjo izobrazbo kot pomočnik ali kvalificiran delavec. Pri pouku jezika in spisa naj se priči vajenec pravilne slovenske označbe, nauči naj se najbolj enostavnih manipulacij v denarnem in blagovnem prometu. Glede sestave učnega načrta naj se zaščitijo prizadebe gospodarske korporacije, zlasti zbornica, strokovna združenja in strokovnjaki iz vrst obrtništva.
3. Za učne moči naj se namestijo strokovnjaki mojstri ter naj se v ta namen priredijo posebni tečaji. Za predmete splošnega značaja naj se namestijo predvsem učitelji, ki so dovršili v ta namen poseben tečaj.
4. Sestavijo naj se in založijo praktično prirejeni učbeniki, ki naj bodo kratki, jedrnat in poljudni in iz njih izločeno vse, kar vajenca strokovno ne zanima ter mu za udeleževanje v stroki ni neobhodno potrebno. Knjige naj se založe v takem številu in po taki ceni, da jih bodo imeli vsi učenci.
5. Vse šole naj se opremiti z zbirkami surovin in strokovnega materiala. Učilnice je opremiti z risarskimi potrebščinami.
6. V večjih mestih, kjer je dovolj vajencev iz posameznih strok, naj se zgradijo posebna poslopja za učilnice in učne delavnice.
7. Poklicna posvetovalnica naj se pritegne k proučevanju učencev in pouka.
8. Za vzdrževanje vseh strokovnih šol naj v večji meri prispeva banovina, prispeva pa naj tudi država. Občine naj vstopijo v svoje proračune v ta namen zadostne zneske.
9. Industrijska podjetja naj sama nosijo stroške za vzgojo obrtnega naraščanja in naj poskrbe za specializacijo, da se s tem nadomestijo inozemce z domačimi kvalificiranimi močmi.

VPRAŠANJE SEZONSKIH DELAVCEV
Zbornični svetnik g. Joža Hraštelj je predlagal, naj zbornica opozori odločilne oblasti in čimtelje na slabe gospodarske in socialne razmere prekomorskega in obmejnega prebivalstva v Slovenskih goricah.

Iz posojila za večja gradbena dela naj se takoj določijo krediti za javna dela v teh krajih, da se vsaj na tak način deloma zaposli delavce, ki so bili doslej navezani na zaslužek v tujini.

Ostale delavce iz Prekmurja in obmejnih krajev, ki jih ne bi mogli zaposliti v domačem kraju, naj se zaposli pri raznih večjih javnih delih v drugih krajih Slovenije. V ta namen naj se preosnuje do sedanjih urad za sezonske delavce v tujini, ki naj s pomočjo oblasti priskrbi tem delavcem delo doma.

PLAČE NASIH DRŽAVNIH NAMEŠČENCEV NAJ SE ZBOLJŠAJA
Drugi predlog zborničnega svetnika g. Hraštelja je bil tiskal gromotnega položaja državnih uslužbencev. Ugotavlja, da so prejemki državnih nameščencev v nižjih in srednjih položajih daleč pod minimom. Že doslej si ti nameščenci niso mogli bavljati potrebne obleke in obutve, plače so jedva zadostovale za hrano, v zadnjem času pa je položaj v tem pogledu še bolj slabši, ker so se življenjske potrebe počele podražiti. Posebno prizadete so družine s številnimi otroki. Naš upravni aparat se čedalje bolj proletarizira, zato naj zbornica opozori vlado na nujno potrebo, da se zboljša gromotni položaj državnih nameščencev.

PROBLEM CEST — DOSTAVA BLAGA NA DOM
Zbornični svetnik g. Milko Senčar je predlagal, naj zbornica opozori banko upravo na obupne razmere na cesti Maribor—Ptuj. V debati so zborničniki opozorili na slabe cestne razmere tudi v drugih predelih dravske banovine.

Glede dostave blaga na dom odjemalcev je g. Senčar opozoril na to, da zadnje čase oblasti preganjajo trgovce, ki dostavljajo blago odjemalcem izven kraja svoje trgovine. Zbornica naj intervenira in prosi pristojno ministristvo, naj pojasni, da so trgovci tudi brez posebnega dovoljenja upravičeni dostavljati blago odjemalcem zunaj kraja svojega obrata.

CELJE POTREBUJE AVTOMATIZACIJO TELEFONSKO CENTRALO
Zbornični svetnik g. Anton Fazarič je orisal nevdružne razmere v telefonskem prometu v Celju in okolici. Mesto se je v letih po vojni izredno razvilo in nujno potrebuje avtomatizacijo telefonske centralo.

V debati o tem predlogu so še drugi svetniki opozorili na slabe telefonske razmere, ki so ponekod ostale take, kakršne so bile pred 20 leti, čeprav so se posamezni kraji v tej dobi močno gospodarsko razvili in bi bilo tudi v interesu poštno uprave in države, da modernizira telefonski promet in nastavi zadostno število uslužbencev.

DECENTRALIZACIJA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA
Drugi predlog Fazariča se je tikal socialnega zavarovanja. Socialno zavarovanje naj se organizira po načelu popolne teritorialne in stvarne avtonomije. OUZD v Ljubljani naj postane samostojen nosilec delavskega zavarovanja. Sestavi naj se komisija za likvidacijo Suzorja, zavarovanje pa naj se izvaja po enotnem okvirnem zakonu.

Zbornični svetnik g. Anton Krejčič se je pridružil predlogu o decentralizaciji socialnega zavarovanja. Nezdovoljstvo vladne zlasti zaradi investicijske politike Suzorja. Denarna sredstva zavarovanja naj se nalagajo tam, kjer se poberejo. OUZD v Ljubljani naj bo samostojni nosilec vseh vrst zavarovanja. Izvede naj se razmejitev obstoječih zasebnih bolnišniških blaginj.

UKINJENI VLAKI — KOMPETENCE NARODNE BANKE
V imenu gostinčarske odeske je sb. svetnik g. Ivan Škrlj predlagal, naj zbornica opozori železniško direkcijo, da je uvedba drugega nočnega izvoznika na prog. Ljub-

ljana—Beograd nujno potrebna, kakor je potrebna uvedba najmanj polovice vlakov, ki so bili v Sloveniji ukinjeni. Zb. svetnik g. Mišo Peterlin je za gostinčarski odesek stavil predlog za zboljšanje položaja gostinstva.

Zb. svetnik g. Gorjanc je opozoril na težave, ki ovirajo normalen razvoj izvoznih poslov v zvezi z izvožno kontrolo. Predlagal je, naj bi zbornica intervenirala pri Narodni banki s prošnjo, da naj se kompetenca podružnic Narodne banke razširi in da bi smeli podružnici v Ljubljani in Mariboru vsaj za les samostojno zdajati izvozna dovoljenja.

Zb. svetnik g. Zadravec pa je predlagal, naj se doseže sprememba § 219 obrtnega zakona. Po tem paragrafu gre delavcu po 14dnevem službovanju, če je bolan, pravica do plače največ tri dni. To zakonito določilo se v praksi zlorablja in so šestdnevne bolezni postale že pravilo. Pristojno določilo obrtnega zakona naj se spremeni tako, da gre delavcu plača le za čas, ko ne dobi hranarine.

Vsi samostojni predlogi zborničnih svetnikov so bili soglasno in z odobravanjem sprejeti, naker je sledila tajna seja, ki pa ni bila sidepčna.

Po ciganski svatbi pretep in uboj Cigan Cene Hudorovič je zabodel svojega tovariša Marka Hudoroviča

Ljubljana, 16. novembra.
V torek so praznovali v gozdu pri Nadgorici Hudoroviči, ki že več tednov šotorijo tam, imenito svatbo. Vzela sta se na ciganski način dva mlajša člana družine Hudorovičev in se je cigansko rajanje začelo že kmalu popoldne. Cigani pa niso dolgo ostali v gozdu, marveč so prišli na cesto in vsi z otroci vdrli v gostilno Jezek v Podgorico, kjer so nadaljevali gostijo. S seboj so imeli tudi različna godala, pili so precej vina in plesali. V gostilni so ostali pozno v večer in se pričeli razhajati šele po desetih. Najprej so odšli ženske z otroci, za njimi starejši člani, slednji pa so ostali v gostilni samo še trije mlajši cigani, in sicer 30letni Marko, ki pa ga cigani kličejo med seboj »Branko«, ter Cene in Ruso Hudoroviči.

Ko so izpili iz kozarcev zadnje ostanke črnega vina so tudi trije odšli čez polje nazaj proti taborišču. Medtem ko so bili cigani poprej prav veseli in razigrani, so se jeli ti trije zunaj nenkrat prepirati. Stanovanci bližnjih hiš so nekaj časa čuli vpitje in prerekanje, ki pa se je počasi od-

daljevalo. Ponoči je bilo v vas mirno, zjutraj zarana pa so prihurmeli cigani zopet iz gozda in javkali na vse pretege. Kmalu so vaščani zvedeli, da je bil ponoči storjen zločin. Trije cigani, ki so odšli zadnji iz gostilne, so se med seboj stegli in je cigan Cene Hudorovič z nožem napadel Marko Hudoroviča. Med pretepom ga je zabodel v vrat, nakar je zbežal. Ranjeni Marko Hudorovič, ki je prišel šele pred kratkim iz zapora, kjer je sedel poldruge leto, se je zavlekel v gozd, kjer ga je zjutraj našla njegova žena Marija mrtvega. Nasprotnik mu je prezel žilo odvodnico in je Marko v gozdu izkrvavel.

O ciganskem pretepu in tragični smrti Marka Hudoroviča so bili takoj zjutraj obveščeni orožniki na Jezici, ki so uvedli preiskavo. Zaslišali so vse cigane, ki pa so bili še zjutraj nekam vinjeni in niso mogli dati pravih pokažal. Napadalec Cene Hudorovič je izginil. Na odredbo orožnikov so truplo mrtvega cigana prepeljali v mrtvašnico na Črnuče, kjer so ga danes po komisijskem ogledu pokopali.

— Zbor društvenih in četnih prosvetarjev celjske sokolske župe bo v nedeljo 19. t. m. ob pol 9. dopoldne v Narodnem domu v Celju. Zupni prosvetar br. Pahor bo poročal o sokolskem delu v sedanjih dobi, br. Tone Zorko iz Vojnika pa o sokolski Petrovi petletki. Po razpravi o poročilu župnega prosvetnega odbora bo volitev župnega prosvetarja, nato pa bo obravnavan delovni načrt in bodo stavljeni razni predlogi.

Beleznica

KOLEDAR
Danes: Četrtek, 16. novembra katoličani: Otmar
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Karussell
Kino Sloga: V levjih krempljih
Kino Union: Na okrajnem sodišču
Razstava likovnih umetnih v Jakičevem paviljonu odprta od 9. do 18.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Dolenjsko martinovanje

Novo mesto, 15. novembra
Lep, solnčen in toplej jesenski dan je privabil na Martinovanje nedeljo mnogo izletnikov in prijateljev prijazne Dolenjske v svoje okrilje. Že sobotni popoldanski dojenki vlaki so bili polni izletnikov, ki so pohiteli med veselo Dolenjce, da v družbi s prijatelji in znanci ter sorodniki praznujejo god sv. Martina, ki spreminja most v vino. Ravno tako polni so bili nedeljski jutranji vlaki, ki so vozili čestilce sv. Martina na vse strani.

Ozivel so zopet dolenjski vinogradi in napolnili so se hrani veselih ljudi, da ob čaši rujnega vina pokramljajo in se malo poradujejo ter pozabijo na vsakdanje mučne skrbi. Dan je potekel v veseljem razpoloženju. V večernih urah so se vračali razigrani izletniki dobre volje, prepevači in viskajoči zopet proti železniškim postajam, da se vrnejo na svoje domove. Vesele ljudi je spremljala netožgibna harmonika, ki seveda ob tako veselih prilikah ne sme izostati. Ob zvočkih harmonike so tu in tam tudi zarajali, celo v napolnjenih vlakih so malo zaplesali. In kdo bi jim branil? Saj je martinovanje, ki človeka za kratak čas osvobodijo, vendar vsakemu dovoljeno. — Martinova nedelja je bila letos dan do brega razpoložena.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Četrtek, 16. novembra: Striček Vanja. Red Četrtek
Petek, 17. novembra: ob 15. uri: Upniki, na plani! Ljudska popoldanska predstava. Izredno znižane cene od 16 din navzdol
Sobota, 18. novembra: Hudičev učenc. Izven. Znižane cene
Nedelja, 19. novembra: ob 15. uri: Princeška in pastirček. Mladinska predstava. Znižane cene. Ob 20. uri: številka 72. Izven. Znižane cene
OPERA
Začetek ob 20. uri
Četrtek, 16. novembra: Boris Godunov. Red B. Gostuje Josip Krizaj
Petek, 17. novembra: zaprto

Iz Slovenskih goric

— Silavka in parkljevka sta se pred dnevi pojavili po raznih krajih Slovenskih goric v večjem obsegu. Bolzen »zbuzja med živinorejci veliko zaskrbljenost, ker se utegne razširiti v še večjem obsegu. Do nadaljnjega so zopet prepovedani živinski sejmi na področjih prizadetih občin.
— Tombova. V nedeljo 26. t. m. popoldne bo pri Sv. Anji v Slov. gor. na trgu pred cerkvijo velika tombola, ki jo priredi tuk. gasilska četa. Glavni dobitnik bo do 1000 in mnogo drugih praktičnih dobitkov. Prijatelji gasilske organizacije in člani okoliških gasilskih čet vabljani.

Francoski vojni cilj: mir in svoboda človeškega duha

Pomembne izjave francoskega ministra za javna dela

Pariz, 16. nov. br. Minister za javna dela De Monzie je včeraj govoril na sestanku angleško-ameriškega novinarskega društva o povojnih problemih.

Uvodoma je primerjal sedanjí položaj s položajem iz l. 1914 in je naglašal, da se današnji problemi povsem skladajo z onimi pred 25 leti. Tako l. 1914 kakor sedaj l. 1939 sem na pariškem vzhodnem kolodvoru prisostvoval odhodu francoskih vojakov na fronto. L. 1914. so bili veseli in razigrani, letos so bili resni. Pri tako razgibanem narodu, kakor je francoski, trenutno razpoloženje nikoli ni odločilno, a vendar se lahko reče, da so bili ljudje l. 1914 prežeti revanšnega duha, letos pa so se zavedali, da gre za mnogo pomembnejšo idejo.

Francija se mora osvoboditi za vse čase vedno ponavljajočih se groženj. Navaden človek se danes zaveda, da Francija ne predstavlja neke oblike »svobodnega mišljenja, marveč neposredno življenje v svobodi. In sedaj gre za obrambo tega življenjskega načela, skoraj bi rekli, da gre za vojno, ki ima neki humanitarni smoter.

Mi nimamo nikakih zahtev razen miru, varnosti in svobode vseh narodov v Evropi. Doživeli pa smo padec v najhujše barbarstvo. Nam gre za osvoboditev človeškega duha, ne pa za neke vojne cilje. Ne gre za ustvaritev novega zemljevida marveč za obnovo svetovnih idealov.

Ob zaključku svojega govora je De Monzie opozoril na svoje sodelovanje z Daladierom, katerega je označil za največjega sodobnega državnika ki zna najbolje dati izraza volji vsega francoskega naroda.

Ob zaključku svojega govora je De Monzie opozoril na svoje sodelovanje z Daladierom, katerega je označil za največjega sodobnega državnika ki zna najbolje dati izraza volji vsega francoskega naroda.

Ob zaključku svojega govora je De Monzie opozoril na svoje sodelovanje z Daladierom, katerega je označil za največjega sodobnega državnika ki zna najbolje dati izraza volji vsega francoskega naroda.

Pregled tržnih cen

Ljubljana, 16. novembra
Ker se zadnje čase cene življenjskih potrebščin naglo spreminjajo, je potrebno pogosteje objavljati tržna poročila. Značilnost podražitve življenjskih potrebščin zadnje čase je, da se najbolj podražujejo deželni pridelki. Samo specerijsko blago se podražuje sicer tudi, vendar ne tako naglo. Vzroke podražitve specerijskega ter zlasti kolonialnega olaga je najti lažje kakor n. pr. nezadržanega porasta cen krom pirja, odnosno je vsaj lažje upravljavati podražitev.

Včeraj je bil na našem trgu zopet dražji krompir; prodajali so ga že po 1,60 din kilogram, torej 10 do 15 par dražje kakor prejšnji tržni dan. Podražilo se je tudi nekoliko zelje (glave), čeprav ga je še vedno precej naprodaj. Včeraj so ga prodajali tudi drobnejše glave že po dinarju.

Nespremenjene so ostale cene mesa. Govedina I. vrste je po 12 do 14 din kg. II. vrste po 10 do 12 in III. vrste po 8 do 10. Teletina I. vrste je po 14 do 16 din. II. vrste po 10 do 14. Svinjina I. vrste prodajajo po 18 do 20 din. II. vrste po 14 do 16 din. Domača slanina je po 16 do 17 din. Mast je po 21 do 22 din. Nespremenjene so ostale tudi cene mlečnih izdelkov, in sicer je mleko po 2 do 2,25 din liter, surovo maslo po 22 do 28 din, čajno maslo po 30 do 36, bostanski sir po 26 in trapistovski sir I. vrste po 26 do 28 din. Jajca se od zadnjega tržnega dne niso več podražila in so še vedno po 1,25 do 1,50 din komad. Gospodinje se pa boje še večje podražitve pred božičem.

Specerijsko blago, razen mlečnih izdelkov, se ni podražilo zadnjih 14 dni. Kava Portoriko je po 84 din kg, kava Santos po 64 in Rio po 56 din. Pražena kava I. vrste je po 120 din, II. vrste po 84 in III. po 72. Kavna primes je po 19 din. Riž prve vrste je po 14 din kg (riž stare zaloge je bil po 11 din). Namizno olje je po 18 do 24 din, jedilno olje pa po 16 do 18 din.

Podražitev moke in žita smo navedli v torek. — Kurivo je pri trgovcih premog po 375 do 400 din tona, trda drva po 100 din kub. meter, žagana po 110 do 120 din in mehka drva po 75 din.

8 filmskega platna

— Kino Matica: Karussell. Kar »Vrtljak«, naj bi se imenoval ta nemški film z Mariko Röck. O vsebini takihle nemških filmskih slagerjev, ki so nekakšne filmske operete, smo že večkrat pisali. So pravcata revličina, brez duhovitosti, s etokrat že premetlimi dovpti in domisljicami. Marika Röck je še dokaj dobra plesačka, ali bolje akrobatka, toda brez šarma v plesu in petju. V splošnem je film šablonsko delo, v katerem se tu pa tam zablišči posrečen prizorček.

Borzna poročila.

Curih, 16. novembra. Pariz 9,94, London 17,63, New York 445,375, Bruselj 72,87, Milan 22,50, Amsterdam 236,37, Berlin 178.—, Stockholm 106,10, Oslo 101,20, Kopenhagen 86.—.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Na okrajinem sodišču

Naš včerajšnji oglas za film je povzročil pri »Slovenskem domu« tako pozornost, da je prinesel v svoji včerajšnji številki dolgočasno opravdilo. To opravdilo je pa mogel »skovatiti« na ta način, da je ninafsko in zlobno zamočal ime hrvatskega lista, katerega kritiko smo mi včeraj pribellli. Očitno je tudi uredništvu »Slovenskega doma« znano, da »Hrvatski dnevnik« prinaša izključno le uredniške, neplačane ocenjevanja in da veljajo te kritike kot strogo objektivne, ker nimajo kinopodjetja na ta list nobenega vpliva. Zato je v svojem zagovoru prikazal zagrebško kritiko kot plačano »Seveda so vse nadaljnje navedbe »Slovenskega doma«, ki se opirajo na ta neresnični prikaz zagrebške kritike, neosnovane.

KINO UNION

DNEVNE VESTI

Nov načelnik v upravi državnih monopolov. Za načelnika oddelka za protivnopolov v upravi državnih monopolov je imenovan ing. agr. Rudolf Gornik. Ing. Gornik je bil 15 let šef tobačne oglednice v Prilepu in velja za enega najbolj belih naših strokovnjakov na polju tobaka. Po svojih znanstvenih delih je poznat tudi v inozemstvu. On je tudi prvi tajnik jugoslovskega nacionalnega odbora za tobak.

Pred revizijo davčnega sistema. Iz Beograda poročajo, da delajo zadnje čase v finančnem ministristvu na reviziji davčnega sistema. To vprašanje je še obravnavalo tudi na zadnji konferenci finančnega ministra z direktorji vseh 10 finančnih direktij. Pr. pravila se nov način razdelitve in pobiranja davkov. V bodoče naj bi posebne davčne uprave odmerjale višino davkov, druge posebne davčne uprave bi pa davke samo pobirale. Na drugi strani pa poročajo iz Beograda, da vest »Jugoslovskega kurirja« da bi bil finančni minister dr. Šutej v Pančevu svojim prijateljem izjavil da se dela v finančnem ministristvu pospešeno na reviziji davčnega sistema, ni točna. Na sestanku v Pančevu se je govorilo samo o modifikacijah, da se jim stroške in pravilnice izvajajo sedanjih predpis, nikakor pa ne gre za radikalne izpremembe v davčni zakonodaji.

Vprašanje prepovedi izvoza kože in maksimiranja njihovih cen. V nedeljo bo v Zagrebu važna konferenca, na kateri se bo obravnavalo vprašanje izvoza in cen surovih kože. To vprašanje je zdaj zelo važno, ker vpliva izvoz in podražitev kože neposredno na količino in cene obutve v naši državi. Razen tega pa igrajo kože važno vlogo tudi v opremlitvi vojske. Zdrženje usnjarsko čevljarstvo industrije je poslalo prejšnji teden pristojnim ministristvom spomenico, v kateri zahteva prepoved izvoza surovih kože iz naše države. Na drugi strani so pa postavili obrtniki zahtevo po maksimiranju cen, da se prepreči podražitev obutve.

Vprašanje dobav surovin za tekstilno industrijo. V soboto bo v trgovinskem ministristvu v Beogradu konferenca, na nji bodo razpravljali o uvozu tekstilnih surovin in produktov. Na konferenci bodo zastopane vse zainteresirane ustanove in organizacije.

Premoženje Vrhovne nogometne zveze. Na seji upravnega odbora Vrhovne nogometne zveze je blagajnik poročal, da znaša premoženje zveze 582.532 din. Zveza ima torej nad pol milijona premoženja. Od tega odpade na dolžnike 245.548 din.

Cenitve o letošnji produktiji sladkorja prevedč optimistične. Zdjaj se je izkazalo, ko bo kmalu predelana vsa sladkorna pesa, da so bile cenitve o letošnji letini sladkorja znatno previsoke. Naše sladkorne tovarne bodo pridelale le okrog 10.000 vagonov sladkorja. Normalna poraba sladkorja v naši državi znaša na leto okrog 9.500 vagonov sladkorja. Po prvotnih cenitvah bi nam ostalo še za rezervno okrog 3000 vagonov sladkorja med tem ko ga bo v resnici izdelanega komaj dovolj za porabo do druge kampanje. Po količini pridelane pese bi morala produkcija sladkorja znašati 12.000 do 12.500 vagonov. Toda pesa je letos vsebovala znatno manj sladkorja kakor prejšnja leta, kar je treba pripisovati slabemu vremenu, ko je pesa dozorevala.

V levih krempljih

Sijajni, izredno napeti francoski uezefilm iz cirkuškega žvljenja! Zivljenjski roman in ljubezen enega najslavnih kritikov divjih zverii — Prizori sijajne dresure in smrt kritičca pod kremplji razjarjenih zveri. KINO SLOGA, tel. 27-30

vevanjih pri Slovincih, kakor drugi, tako la imamo dober prikaz razvoja slovenske poljudne prirodznanstke proze.

— V vašem postrežu teži morda še dobro ohranjena otroška obleka ali plašč pa tudi kaka uporabna igrača, kar je vaša mtrkom ži vse odslušilo. AH veste, da imamo v naši gluhozemni stotino siromasnih otrok, dečkov in deklic od 7 do 17 let, ki vam bodo od srca hvaležni, če jim tuj takega podarite. V zavodu imamo krovnice in šivljice, ki lahko predelata otrokom tudi obleke odraslih oseb. Ni treba, da mate pota in stroške z dostavo, ampak davite samo svoj naslov Podpornemu društvu za gluhozemno mladino, Ljubljana, Zlatica cesta, ki bo radevolje poslalo koga po vas, odnosno prevzelo stroške za pošiljko.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list br. banske uprave dravske banovine« št. 1, z dne 15. t. m. objavlja dopolnitev pravnika o knjiženju, upravljanju in trošenju pohotkov iz sklada za izdelavo vstopnic stalnih takšnih obrazcev in za nočno tako revizijo, dopolnitev odstavka 5. člena 10. pravil o tari, dopolnitev odelbe glede nastave veznega odbora, vzorni pravilnik o poslovanju občinskih hranilnic, poročilo olinnega odbora za dravsko banovino o združenju volitve senatorjev in razne objave iz Službenih novine.

— Tobaka je bilo letos pridelanega v naši državi 20% več kakor lani. Letos so pridelavci tobaka lahko zadovoljni, ne le zato, ker je bilo pridelka skoraj četrtino več kakor lani, temveč tudi zaradi tega, ker je tobak približno 30% dražji kakor lani. Posebne komisije bodo začele odkupovati tobak 25. t. m. v Hercegovini, Crni gori in Dalmaciji. Po cenitvah strokovnjakov je bilo letos pridelanega 15,5 milijona kg tobaka. Lani so pridelavci prodali tobak povprečno po 15 din kg, med tem ko ga bodo letos po 20 din. Pridelavci bodo prejeli približno 300 do 400 milijonov din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in spremenljivo vreme. Večkrat je nekoliko deževalo v Splitu in Kumboru. Najvišja temperatura je znala v Kumboru 18, v Dubrovniku 17, v Splitu 16, na Visu 14, na Rabu 12, v Sarajevu 10, v Ljubljani 9,1, v Beogradu 9, v Zagrebu 8, v Mariboru 6,4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,1, temperatura je znašala 6,0.

— Ukraeni avtomobil. V ponedeljek ponoči je bil ukraden iz garaže posestnika gostinčarja in trgovca Ferdinanda Vodeta v Kapljih vasi pri Komendi osebni avtomobil »Opel«. Ukradeni avto je še skoraj nov spodaj črne barve, po sredi ima rdeč pas, strešno pa ima belo. Sedeže ima tapacirane z rdečim usnjem in je vreden nad 25.000 din. V ukradenem avtomobilu je bil tudi fotoaparater z imenom »Rolliflex« ter nekaj slik. Škoda, ki jo je tat pridelaval Vodetu znaša nad 28.000 Din.

— Nesreča ne počiva. Posestnik Ludvik Ferkulja iz Vidma pri Dobropoljah se je nameraval včeraj odpeljati z vozom v sosedno vas. Konji pa so se mu na cesti naenkrt splisali. Ferkulj je skušal konje zadržati, nenasodma pa je popustil vajeti in omahnil. Padel je pod voz, kjer je obležal s hudimi zunanji in notranji poškodbama. V gozdu nad Verdrom je včeraj podiral 45 letni delavec Pavel Ogrin bukve Podžagana bukev pa se je pregodaj naglila in pokopala Ogrina pod seboj. Ogrin ima zlomljeno desno nogo. — Iz Moravc se prepeljal v bolnico 42letno Terezo Pirc, ki je padla in se poškodovala po životu.

— Po 18 letih zvedel, da mu oče ni umrl, 18letni Vlado Terzić je šele sedaj zvedel, da ima živega očeta, o katerem je mislil, da mu je umrl kmalu po njegovem rojstvu. Vlado je prišel z materjo v Dubrovnik pred 18 leti, ko je bil star 3 mesece. Njegov oče je bil takrat kot dobrovoljec na solunski fronti in po vojni se je vrnil v Ameriko. Njegova žena je prišla v Dubrovnik obiskat starše. Tako so se pretregale zveze med njo in možem. Pozneje je dobila obvestilo, da ji je mož umrl. Ta vest je bila tudi uradno potrjena. Zdjaj se je pa izkazalo, da ni bila resnična.

— Oplenjena čevljarska delavnica v Kozarjah. Oni dan ponoči je bilo vlomljeno v čevljarsko delavnico Franceta Tomca v Kozarjah pri Ljubljani. Vlomilci so bili najbrž cigani, ki so se že nekaj dni potepali po vasi in tudi ponoči oprezovali okrog hiš. Tomcu so odnesli zalogo podplatov, veliko črnega beks-usnja, več parov izgotovljenih ženskih in moških čevljev ter ne-
KARUSSELL
ki bo vsakomur prijetno razvedrilo. Zato skrbijo tudi Georg Alexander in Paul Henkela. KINO MATICA, tel. 21-24. — Ob 16., 19. in 21. uri

Temperamentna iz filma »Čajkovski« nepozabna Marika Röök v veselem glasbenem slagerju
KARUSSELL
ki bo vsakomur prijetno razvedrilo. Zato skrbijo tudi Georg Alexander in Paul Henkela. KINO MATICA, tel. 21-24. — Ob 16., 19. in 21. uri

kaj parov se neizgotovljenih čevljev. Temu lna nad 2300 din škode.
— Morskega psa so ujeli. Ribiči iz Rogoznice v Dalmaciji so ujeli v torek daleč na morju 2,10 m dolgega in 120 kg težkega morskega psa. Zagrezel se je bil v ribiško ladjico, tako da se mu je en zob zlomil. Ta čas so ga ribiči pobili. Privlekli so ga v Šibenik, od koder ga odpeljejo v Zagreb.
— Primanjkljav v blagajni sišaške realne gimnazije. Posebna komisija banske uprave iz Zagreba je pregledala v Sisku poslovanje ravnateljstva realne gimnazije. V blagajni je našla nad 100.000 din primanjkljaja. Ni še znano ali gre za ponesrebo ali za posledico slabe administracije.
— Tudi po deželi krađeje Kolesa. Izpred neke brivnice na Ježici je bilo v torek odpeljano 300 din vredno kolo, znamke »Sprinter« Ludviku Polšetu iz Male vasi. Na banovinski cesti med Miklerji in Blistrco v kočevskem okraju je nekdo odpeljal 1200 din vredno kolo, znamke NSU, Avgustu Nikcu iz Srednje Bukove gore. Več koles je bilo zadnje čase ukradenih tudi v št. Vidu in pa v vaseh pod Šmarno goro, kjer iščejo orožniki tudi doslej še tajno mehanično delavnico, ki služi za predelovalnico ukradenih koles.

— Okraeni na poti v Turčijo. Te dni sta bili ukradeni biseru veleposelniku Ahmetu Zulifkpašiču iz Južne Srbije na vožnji iz Beograda do Niša dve vozni knjižici z vlogama po 108.000 in 105.000 din. Zulifkpašič se je vračal iz Beograda, kjer je imel nekaj opravkov proti Skoplju, odkoder je nameraval odpotovati naprej v Turčijo. Na podlagi preiskave zasledujejo kot tatuka nekega mlajšega moškega, ki je pobegnul nazaj proti Beogradu in dalje proti Hrvatski, ni pa tudi izključeno, da se je zatekel kam v Slovenijo.

IZ LJUBLJANE
— 150.000 din za Akademijo znanosti in umetnosti. Včeraj smo poročali, da je v Ljubljani umrl vpokejeni prokurist Kranjske industrijske družbe Josip Vilfan; pogreb bo danes popoldne izpred mrtvašnice zaveštica sv. Jožefa. Da je bil Vilfan plemenit mož, je dokazal najlepše s tem, da je na smrtni postelji volil Akademijo znanosti in umetnosti 150.000 din. Mecen so pri nas zelo redki, zato zaslužijo volila našim kulturnim ustanovam še posebno priznanje pa tudi posnemanje. Vilfanovo ime bo živel zaradi lepega darila.

NOVOST! V soboto ob 10. uri dopoldne otvoritev

z najnovjšimi pridobitvami za brezhibno hitro postrežbo gostov opremljene

Express restavracije „Slon“

V expressu bomo nudili cenjenim gostom odlično pripravljene zakuske in prvovrstne pijače.

— Ljubljanska filharmonija bo izvajala na jutrišnjem simfoničnem koncertu ob 20. v Unionu Rahmaninov koncert za klavir in orkester v c-molu, Lavrovčev »Caprice« in Čajkovskega VI. simfonijo »Patetično«. Kot solist nastopi klavirski virtuos Anton Trost, prof. dunajske glasbene akademije. Klavirski part v »Caprice« izvaja dr. Danilo Švara. Koncert dirigira D. M. Šijanec. Trigent orkestra ljubljanske radiofonске postaje skrbno sestavljen in odlično uvežban slovenski sponed koncertu v razvoju ljublj. filharmonije manifestantno značaj in posebej pomen. Vljudno prostimo cenjenje občinstvo, da pride pravčasno h koncertu, ker zamudniki motjio tako poslušanje kakor izvajanje.

— 150.000 din za Akademijo znanosti in umetnosti. Včeraj smo poročali, da je v Ljubljani umrl vpokejeni prokurist Kranjske industrijske družbe Josip Vilfan; pogreb bo danes popoldne izpred mrtvašnice zaveštica sv. Jožefa. Da je bil Vilfan plemenit mož, je dokazal najlepše s tem, da je na smrtni postelji volil Akademijo znanosti in umetnosti 150.000 din. Mecen so pri nas zelo redki, zato zaslužijo volila našim kulturnim ustanovam še posebno priznanje pa tudi posnemanje. Vilfanovo ime bo živel zaradi lepega darila.

— 150.000 din za Akademijo znanosti in umetnosti. Včeraj smo poročali, da je v Ljubljani umrl vpokejeni prokurist Kranjske industrijske družbe Josip Vilfan; pogreb bo danes popoldne izpred mrtvašnice zaveštica sv. Jožefa. Da je bil Vilfan plemenit mož, je dokazal najlepše s tem, da je na smrtni postelji volil Akademijo znanosti in umetnosti 150.000 din. Mecen so pri nas zelo redki, zato zaslužijo volila našim kulturnim ustanovam še posebno priznanje pa tudi posnemanje. Vilfanovo ime bo živel zaradi lepega darila.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede mailh oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din

Da je ZAKRAJSKOVA otomana najboljša dokazujejo ostali tapetniki in to celo stare firme, ki naše otomane pridno kopirajo. Kupite si jo tudi VI, stane samo din 360.— pri tapetnistvu Egon Zakrajšek, Ljubljana, Miklošičeva 34, tel. 48-70.

Male oglase

za »Slov. Narod« sprejema uprava do 9. ure dopoldne

STANOVANJA

1, 2, 3 in 4 sobna stanovanja se takoj oddajo, lahko poznejše. Pojasnila Ciber, Joževa cesta. 3211

ti tem predpisom, mu preti gloša od 30 do 300 din ali pa celo zapor od 1 do 10 dni. Tako namreč zahteva zakon o lovu, a naš narodni park je še mnogo bolj zavarovan, ker vanj nikakor ne smejo niti lovcii niti drugi pivganjalci živalstva, ki naj se na tem zaščitnem ozemlju razmnoži in živi popolnoma svobodno. Pravi lovci so itak sami veliki prijatelji prirode in sami skrbje za varstvo živalstva hkrati z dobro dresuro svojih ubogljivih psov. Dobro dresirani psi torej niso v tivoljskih in grajskih gozdovih v prav nobeni nevarnosti, neuhogljivih in podvirjanih ščenet pa nič škoda ni. — To nam sporoča mestno poglavarstvo.

— 15. v mestni klavnici se bo jutri (soboto) ob 15. prodajalo na prosti stojnici prašičje meso po znatno znižani ceni.

— 15. Predavanje o »osvoboditvi Prekmurja. Kakor smo že javili, bo v petek 17. t. m. ob 20. predaval g. prof. Vilko Novak o osvoboditvi Prekmurja in narodnostnem razvoju v luči maožarskih statistik. Predavatelj bo pokazal pri tem tudi posamezne zanimive slike iz tega predela naše ožje domovine, ki je najmanj poznana širsi javnosti. Predavanje bo v dvorani Društva inženjerev v Kazini na Kongresnem trgu v II. nadstropju. Vstopnine ni. Vabimo vse člane CM podružnic in drugih narodnoobrambnih društev. — Vodstvo CMD.

— 15. Deputacija Zdrženja železnihški uradnikov je bila sprejeta pri banu dravske banovine, kateremu je izročila spomenico o zvišanju prejemkov zaradi naraščajoče dragine. G. ban je deputaciji obljubil, da bo podpiral upravičene težnje železnihških uslužbencev.

— 15. Kolo jugoslovske sester v Ljubljani sprejema prošnje za božično obdaritev izključno do 20. t. m. Prošnje, ki ne bodo vložene do tega roka, se ne bodo upštevale. 558—

— 15. V Sentjakobem gledališču bo v soboto 18. in nedeljo 19. t. m. ob 20.15 ponočevte Bučarjeve igre s petjem in godbo »Kurent«. Lepa godba, lepo petje, zdrav kmečki humor, dobro kreacije sodelujočih, zadovoljujejo gledalce v polni meri. Prave točke izvajajo: Vidiceva, Bernot, Drašler, Eržen in Jarc. Za smeh pa skrbijo: priljubljena komika Lavric kot mežnar Nace in Moser kot Krovsov oče ter Grgurevička kot košarica Mica. Polna dvorana je bila polna smeha pri vseh doseganjih uprizoritvah. Kupite vstopnice že v predprodaji.

— 15. Dolgi prvi povesod. Te dni je bilo vlomljeno v gostilno Fon na Tyrsevi cesti. Tat je odnesel več steklenic žganja in vina, nekaj konzerv sardin in podstavek s pecivom tako, da je napravil za 560 din škodo. Iz barake v gramozni jami ob Vodnikov cesti je nekdo odnesel Francetu Panoleto kratko sivo zimsko suknjo in temno modro odelo. Ivanu Ogrišku je bila ukradena lahka zimska suknja, v kateri je imel rokavice in listine v skupni vrednosti nad 1500 din. — Antonu Deklevi je tat odnesel iz sobe črno zimsko suknjo s klotasto podlogo in baržunastim ovratnikom, vredno 800 din. Ivanki Sršenovi pa je tat odnesel črno kromirano dinamo svetilko, vredno 150 din.

Zahvala

Ljubljana, 16. novembra
K organizaciji in uspehu letošnjega protituberkuloznega tedna je predvsem pripomoglo p. n. uredništvo banske uprave in sreskih načelstev, nadalje gg. zdravniki, učiteljstvo, šolska mladina itd. Vsi ti so z največjo vnemo sodelovali v protituberkuloznem tednu kot navdse marljivo organizatorji, požrtvovalni predavatelji in zbiratelji prostovoljnih prispevkov. Kolikor je Protituberkulozna zveza mogla doseči zaključiti svoje račune, je znašal izkupicek za razno propagandno gradivo s prostovoljnimi prispevki okroglo 86.000 dinarjev. Računi dokončno sicer še niso zaključeni, ker Zvezi posamezne njene edince še niso poslate svojih obravnav, vendar pa pričakujemo, da bo ta vsota za nekaj tisočakov še narasla.

Podpisana zveza si šteje v prijetno dolžnost, da izreče tem potom v svojem in v imenu vseh bolnikov, ki so spričo njihovega zdravstvenega stanja podpor potrebni, najprisošnejo zahvalo vsem uradnikom politične uprave, gg. zdravnikom, učiteljem, šolski mladini, skratka vsakomur, ki je bodisi moralno ali gnetno kolikoj pripomogel, da je protituberkulozni teden kakor prejšnja leta tudi letos razmeroma dobro uspel. Protituberkulozna zveza prav tako prosi in pričakuje, da ji bodo vsi uradni in privatni činitelji stali tudi v bodoče svesto ob strani. Ponovno: vsem in vsakemu najiskrenejša zahvala!

Protituberkulozna zveza

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili ob bridki izgubi našega dobrega očeta, brata, tasta in starega očeta, gospoda

Dragotina Česnika

šolskega upravitelja v p. in posestnika

počastili njegov spomin s krasnimi vencii in cvetjem in ga spremili na njegovi zadnji poti, naša prisrčna zahvala.

Zahvalujemo se še posebej gospodoma sreskemu šol. nadzorniku v p. Alojziju Urbančiču in šol. upravitelju v p. Lovru Perku za iskrene poslovoljne besede, društvu »Šoča« za polnoštevilno spremstvo in zboru stanovskih tovarišev, ki je blagemu pokojniku, navdušenemu pevcu, zadnjikrat zapel v slovo.

Zahvalujemo se deputacijam društev in podjetji, njegovim stanovskim tovarišem in prijateljem za tako številno zadnje spremstvo, kakor tudi vsem, ki so nam pismeno ali ustno izrazili svoje sočaje.

Sv. maša zadušnica za dragim pokojnikom se bo brala v soboto, dne 18. novembra ob pol 8. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

LJUBLJANA, dne 16. novembra 1939.

Rodbine ČESNIK — DR. PETRIČ

MALI OGLASI

»Slovenski Narod«
BESEDA 50 PAR, DAVEK POSEBEJ.
Najmanjši znesek 8.— Din.

OREHOVA JEDRCA
nova, sortiran cvetlični med in medicio dobiti s a s cene je v MEDARNI
Ljubljana, Židovska ul. 6. 48.T.

STAJERSKA JABOLKA
(voščence) ugodno prodam takoj. Trgovina Martin, Tyrseva c. 17. 3212

MALI OGLASI
»Slovenski Narod«
kupite sigurno s pehni

